

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye ekonomisi aylardır zaman zaman günlük yüzde 10-15'lere varan oranlar arasında seyreden döviz kuru dalgalanmalarıyla sarsılmaktadır. Tek adam rejiminin yarattığı ekonomik krizin temelini oluşturduğu Türk lirasının değerindeki bu dalgalanmaları Cumhurbaşkanı ve etrafındakilerin açıklamaları, Cumhurbaşkanının ve Merkez Bankasının çeşitli kararları tetiklemektedir.

Bu son aylarda en büyük dalgalanmalar Merkez Bankasının faiz kararları, Cumhurbaşkanının konuşmaları ve Merkez Bankasının döviz kurlarına doğrudan müdahaleleri öncesinde ve sonrasında yaşanmaktadır. Örneğin Merkez Bankasının faiz kararından öncesi iktidar çevresinden piyasaya "Türk lirası çok değer kaybediyor, Merkez bankası bu ay faiz indirmeyecek" söylentileri yayılarak döviz kuru düşürülüyor, faiz indirildiğinde de döviz kurları hızla yukarı doğru tırmanıyor. Bir süre sonra Merkez Bankası piyasalara müdahale ederek döviz kurlarını bir miktar aşağı doğru çektiikten sonra müdahaleyi bırakıyor ve kur yeni bir rekora doğru tırmanıyor. Aralık ayı içerisinde şimdiye kadar yapılan beş dövize müdahalede 6 milyar dolardan fazla döviz satıldığı ileri sürülmektedir.

Döviz kurlarında yaşanan bu hareketler, faiz kararlarının ne yönde olacağı, Cumhurbaşkanının ne tür bir konuşma yapacağı, Merkez Bankasının hangi noktada döviz kuruna müdahale edip hangi noktada müdahaleyi keseceğini bilenler açısından döviz piyasalarında vurgun yapmak için pozisyon almalarına uygun bir zemin oluşturmaktadır. Öyle ki Merkez Bankasının 23 Eylül 2021 tarihindeki ilk faiz indirimi kararını açıklamasından iki saat önce 8,68 lira olan dolar kuru, o günden bu yana yüzde 130'dan fazla artmıştır. Dolayısıyla bu süreci önceden bilenler, kurun aşağı ve yukarı dalgalandığı günlerde yüksek kurdan satıp düşük kurdan alım yapmasalar bile en az yüzde 130'lık bir kazanç elde etmiş gözüküyorlar. Kurun aşağı ve yukarı dalgalandığı günlerde yüksek kurdan satış, düşük kurdan alış yapanların ise kazançlarının bu oranın da birkaç katı olabileceği hesaplanıyor.

Merkez Bankası Kanununun 4'üncü maddesindeki "Banka, fiyat istikrarını sağlamak için uygulayacağı para politikasını ve kullanacağı para politikası araçlarını doğrudan kendisi belirler" hükmüne rağmen, tüm para politikası kararlarının Cumhurbaşkanı tarafından dayatılarak alındığı bilinmektedir. Dolayısıyla kimse, bu günkü para politikası kararlarının "bağımsız Merkez Bankası" tarafından alındığını ve kimse tarafından önceden bilinmediğini iddia edemez.

Nitekim Türk lirasındaki çok yüksek değer kaybı nedeniyle "aklıselim" gereğince Merkez Bankasının faiz indirmeme olasılığının yüksek olduğu son faiz indirimi kararından önce Hazine ve Maliye Bakanının kardeşinin, "faizin 100 baz puan düşeceğini" açıklamış olması, bu kararların ve piyasaları etkileyen Cumhurbaşkanlığı konuşmalarının birileri tarafından önceden bilindiği iddialarını doğrulamaktadır.

Türkiye, Merkez Bankasının 128 milyar dolarının karanlık odalarda satıldığı sürece benzer bir süreçten geçmektedir. Bu nedenle son altı aylık dönemde piyasalardan, bankacılık sisteminden ve döviz bürolarından kimlerin yüklü miktarlarda döviz alıp sattığı, bu işlemlere taraf olanlar arasında bakanlar, Cumhurbaşkanlığı bürokrasisi, Merkez Bankası üst yönetimi, Cumhurbaşkanına yakın isimler ve bunların yakınlardaki isimlerin olup olmadığı, bu alış satışların hangi kurlardan yapıldığının araştırılması gerekmektedir. Bu konuların araştırılması için Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri kapsamında bir Meclis araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

